

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrimit.

Nr. 232.

Mercuri, Joi 16 (28) Octomvre.

1886.

Brașovū, 15 Octomvre 1886.

Sâmbătă noaptea contele Ferdinand Beust, fostul cancelar imperial, a încetat din viață în castelul dela Altenberg. El a trăit aici de mai mulți ani retras de lume și dat cu totul uitării chiar și de către aceia, cărora le-a făcut odinioară cele mai mari servicii.

Numele Beust ne readuce în memoria epoca marilor schimbări sâvârșite la 1867 în viața interioară a monarhiei habsburgice. Beust a încheiat pactul cu Ungaria, el a introdus dualismul, el a pus în practică sistemul de supremația germano-maghiară, de a căruia consecențe fatale după câțiva ani a trebuit însuși să se înspăimânteze.

După bătălia dela Königgrätz, Beust, care fusese ministru conducător al Saxoniei, aliata monarhiei noastre în războiul dela 1866, ajuns deodată ministru de externe al Austriei în Octomvre 1866, ér după retragerea lui Belcredi fù numit în 7 Februarie 1867 ministru-șef.

Beust, Saxonul, care nu cunoștea mai de loc raporturile încurcate interioare ale acestei monarhii, avu cu toate acestea curajul de a se apuca de rezolvarea grelei probleme, ce i se prezentă în 1866, și, încrezându în capacitatea sa și în dibăcia sa ca bărbat de stat, o rușe cu vechile tradițiuni ale politicii austriece.

Și care a fost rezultatul?

Il vedem cu ochii. Astăzi, după mórtea fostului cancelar austriac, acea fóiă vieneză, care pe când era el încă la culmea activității sale publice, îl lăuda pentru genialitatea, cu care a știut să împartă stăpânirea asupra monarhiei între Nemți și Unguri, scrie, nemerit, despre contele Beust:

„E adevărat că Best n'a împlinit toate speranțele „patrioților“. Ceea ce a făcut el a purtat încă prea mult timbrul grăbirei și al lipsei sale de cunoștințe în ceea ce privea raporturile încurcate austriece, mâna sa prea pripită la trebă a stricat de multe ori mai mult decât a făcut bine...“

Și în adevăr ce vedem azi?

Nimeni nu este mulțumit cu opera saxonului Beust. Ungurii nu sunt mulțumiți cu dualismul, deorece, dîc ei, Ungaria n'a devenit printr'insul unu stat de același rang cu Austria, de care ea încă și acum este dependentă; Nemții nu sunt mulțumiți, fiindcă nu pot domni peste monarhia ca mai înainte; Slavii nu s'au mulțumit din cauză că se sêmțu scurtați în drepturile lor și asupriți; ér Românii?

Reminiscențe durerose deșteptă în noi Românii epoca faptelor „mărețe“ ale contelui Beust, ca cancelar al Austriei. Nu pentru că a dat Ungurilor, ceea ce li se cuvine ca națiune, ci pentru că le-a dat în unele privințe mai mult decât li se cuvenea, le-a sacrificat înainte de toate cu desăvârșire și fără de nici o condițiune Ardelul și drepturile politice naționale ale Românilor, despre ale căror relațiuni, ca popor însemnat al monarhiei, nici idee n'a avut.

Ce-i drept, deja antecesorul lui Beust, contele Belcredi, părăsise cauza Ardealului — ba din nenorocire o părăsiseră chiar mulți Ardeleni — dér este știut, că Belcredi punea încă orecari condițiuni, cerea orecari garanții dela Maghiari, spre a feri Ardealul d'a se face cu timpul unu pašalică unguresc în totă forma.

Cancelarul Beust n'a mai vrut să știe nici de aceste condițiuni și în graba lui de a vedea pe Unguri împăcați a lăsat țera cu popor cu tot pe mâinile și pe omenia lor.

De morți însă se nu vorbim de răi.

Beust pôte să fi avut cele mai bune intențiuni pentru monarhia, însă n'a cunoscut necazurile și durerile ei din întru și de aceea n'a putut să producă rezultate mai favorabile.

Numai cu arta diplomației nu se va pute feri niciodată o țera în lume.

Nu de diplomați mari ca Beust, ci de ómeni de inimă și cu cunoștință de lucru a avut lipsă monarhia noastră la 1866.

Crisa bulgară.

Paris, 24 Octomvre. Sciri private din Moscova anunță, că 2 diviziuni rusesci, pe picior de rebel, sunt în lagăr lângă Odesa, Sevastopol și Nicolaiev, gata să plece la Varna.

Odesa, 23 Octomvre. Sciri venite din Crimea semnală o mare activitate în pregătirile maritime ale Rusiei; se dîce mai cu sêmă că escadra Mării Negre a primit ordinul să facă o aprovizionare considerabilă în alimente și munițiuni și să se țină gata a porni pentru o destinațiune încă necunoscută.

Sofia, 24 Octomvre. Zancoviștii respândesc șcirea că trei cuirasate rusesci sunt trimise înaintea portului Varna. Acastă șcire e considerată ca o inchipuire.

St. Petersburg, 24 Octomvre. Diarele rusesci spun că Rusia este destul de puternică pentru a fi generoasă dér asemenea că e gata, la unu semn al Țarului, a nimici pe vrășmașii săi, ori cari ar fi.

Constantinopol, 23 Octomvre. Cale indirectă. Azi dimineță au fost mai multe intrări și eșiri la Ildiskiosk și au provocat nouă șgomote despre schimbări ministeriale. Acastă mișcare a fost probabil cauzată de scirile privitoare la înarmările maritime ale Rusiei în marea neagră. Acastă ar explica asemenea ordinul dat de odată, cu toate grelele negocieri, de a semna unu contract cu o usină germană pentru furnitura a 12 torpilor, cu o sumă de vre-o 6 milioane de franci. Afară de acastă, Sultanul ar fi ordonat diferite alte pregătiri și cumpărări maritime, pentru vre-o trei-șeci și cinci milioane de franci.

Berlin, 24 Octomvre. Aci circulă șcirea, că Prințul Alexandru se pregătește de plecare. Se dîce că chiar zilele aceste își va părăsi familia, ducându-se d'ocamdată în Austria și continuându d'aci calea spre răsărit. Se mai dîce că cercurile înalte d'aci l'ar fi consiliat să renunțe la acestu plan.

Sofia, 24 Octomvre. Programa deschiderei mării Sobranie este următoarea: Unu mesagiu al regenții, care începe cu o rescrisă schiță istorică a evenimentelor ce au condus la marea Sobranie, consacra câte-va cuvinte căldurose de mulțumire prințului Alexandru, vorbește apoi despre înalta misiune a adunării naționale și apelază la patriotismul tuturor într'o crisă așa grea, în care se găsește țera și într'unu moment de o însemnătate așa de mare, în care se hotărește pôte pentru totdeauna asupra sorții patriei. Într'acestea se întreprind încercări de reconciliațiune cu Rusia. S'au făcut deja primele demersuri. Notabili bulgari, cari trecu drept *personae gratissimae* în Petersburg, au plecat deja acolo. Se înțelege că aducerea la îndeplinire a acestei programe depinde de evenimente. Sunt temeri de turburări, pregătite de Zancoviști. Și atitudinea lui Kaulbars nu inspiră încredere și e posibil, ca dînsul să aibă proiecte, ce stau diametral opuse cu politica Rusiei, afișată nu de mult oficial.

Berlin, 24 Octomvre. Diarul „Post“ spune, că punctul de gravitate al cesiunii bulgare este în raportul Rusiei față cu regea actuală, care va fi în curând înlocuită printr'o regență zancovistă drept dér pentru unirea legalizată cu Rumelia orientală. Mai ales acestu punct trebuie avut bine în vedere; de și partida națională, de frică să nu fiă gonită din posturi și persecutată, resistă cu o perseveranță de admirat. Rusia își va ajunge scopul fără multă paciență și ban.

Germanii și Ungurii.

„Magdeburgische Zeitung“ publică următoarele date statistice interesante, pe care Românii să nu le trecă cu vederea, avându importanță mare și pentru ei:

E unu fapt puțin cunoscut, că germanismul în

Ungaria—Ardeal, cu toate măsurile de maghiarisare, a sporit în cei 20 de ani din urmă. Germanii din vestul Ungariei, în număr de vr'o 380,000 capete, ca și cei din Bănat, nu numai și-au susținut teritoriul limbei lor, ci în unele locuri și l'au mărit. Pe când în 1830 erau în Ungaria-Ardeal 1,100,000 Germani, în 1870 s'au sporit la 1,700,000, în 1880 la 1,800,000. La acastă se mai adaugă, că la anteriorele conscrieri ale poporului Israelit se mărturiseau de aparținători limbei germane, pe când în 1880 din 670,000 Jidovi s'au numărât mai mult ca jumătate la Maghiari. În Bănat trăiau în 1835 vr'o 150-160,000 Germani. Azi trăiesc acolo cel puțin 375,000 Germani, numiți „Șvabi“, cari și în viitor se vor estinde peste teritoriile române și sârbesci. În Bacca seu în comitatul Bac-Bodrog, numărul Germanilor a sporit în cei 50 de ani din urmă dela 100,000 la 180,000, și în comitatele Tolna și Banya, așa numita „Turcia șvabă“, Germanii s'au sporit dela 1835 încă p'atăta. Chiar Sașii ardeleni au sporit, deși încet în cele 227 comune rurale săsesce ale Ardealului dela 1765 populațiunea a crescut dela 90,000 la 155,000 suflete și în cele 8 orașe săsesce a crescut numărul Germanilor dela 25,000 la 48,000 capete, abstrăgându de aceea, că vr'o 30,000 Sași au trecut în România seu s'au așezat în Buda-Pesta și Viena, și în alte piețe mai mari ale Austro-Ungariei

Numai în micile insule limbice germane din munții metalici ungari, anume în regiunea dela Kremnitz și Deutsch-Pralen, în Zips, în pădurea Bakony și în comitatele Zala, Samogy, Raab, Strigoni, Alba regală bate la ochi repede impuținare a elementului german. Astfel Buda în 1820 a avut 25,000 locuitori germani. Pesta avea atunci 62,000 locuitori, cari în cea mai mare parte se numărau la Germani. Din ultima conscriere a populațiunei dela 31 Decemvre 1880 rezultă însă existența a 198,000 Maghiari (cu Jidovi—Red.) și numai 120,000 Germani. Este clar, că maghiarismul în capitala Ungariei s'a sporit atât de mult de o jumătate de secul nu numai prin imigrare, ci și prin maghiarisarea Germanilor. Dincolo de Dunăre erau înainte cu 50 de ani două orașe libere regesci curate germane și 43 comune urbane curate germane. Azi sunt toate de limbă mixte. Intre cei 12,000 locuitori ai Oedenburgului abia erau acum 50 de ani vr'o 200 Maghiari, azi sunt 5000 față cu 18,000 Germani. Raab a fost la 1830 în parte mare curat german, azi e, cu toate numeroasele nume de familii germane, un oraș curat maghiar. Maghiar a devenit și Steinamanger, unde pe lângă 9000 Mag. mai locuiesc încă numai 1000 Germani, și Cinc-Biserici, care are 20,000 locuitori maghiari și încă numai 5000 germani. Și în Pojun se află deja 7500 Maghiari pe lângă vr'o 3000 Germani. În Tirnavia mai înainte nu era nici unu Maghiar, azi locuiesc acolo 1500. În Mariatheresiopol era la începutul seculului elementul maghiar și german mai în același raport; azi trăiesc acolo 30,000 Maghiari, totu atâția Sârbi și numai 1400 Germani. În Neoplanta trăiau înainte cu o jumătate de secul numai Sârbi și Germani; azi sunt acolo mai mulți Maghiari ca Germani. În Zombor e maghiarismul acum duplu așa de tare ca elementul german, care înainte cu 50 de ani era în majoritate față cu locuitorii maghiari. În Timișoara trăiesc deja azi 7000 Maghiari lângă 22,000 Germani; înainte cu o jumătate de secul abea era 1 Maghiar între 14,000 locuitori ai Timișoarei. În Arad era germanismul la 1835 în majoritate față cu elementul maghiar; amândou elementele însă erau împreună mai slabe decât Românii; azi trăiesc în Arad cam 20,000 Maghiari și numai 5000 Germani. În asemenea regres este populațiunea germană în Cremniț, Șemniț, Cașovia, Eperjes, Kesmark, Leutschau, Oradea-mare, Clușiu, Alba-regală, Strigoni și Vaț.

Aceste exemple dovedesc că orașenii germani se perd în maghiarism. Durere, nici o îndoială nu e, că maghiarisarea în orașele germano-unguresce va serba și alte triumfuri și că multe orașe germane se vor mai perde. Dér totu asemenea nu e nici o îndoială, că marea masă a țeranilor germani în Ungaria, cari ce e drept puțină consciință germană au, dér cari cu toate aste

țin cu tenacitate la limba lor maternă și asupra cărora se poate numai slab influența în școli în sensu maghiarizat — căci ce maghiarizează școala, regermanizează familia și comunicațiunea — vor trece și peste era actuală de maghiarizare și peste o sută și două sute de ani vor răsună cântece germane ca și azi. Un popor de două milioane Germani nu se poate face nici într-o generațiune nici în două Maghiari neași.

„Deutsche Zeitung“, vorbindu despre lucrarea de maghiarizare a școlilor ungurești, dice:

Pentru un număr de peste 100,000 Germani în Buda-Pesta nu există nici măcar o școală populară germană. Limba de instrucțiune în toate școlile populare (afară de două cu limba de propunere germană-ungurească) este exclusiv cea maghiară. Chiar limba maternă li se propune respectivilor copii în limba maghiară.

Sunt școli unde fiicere cuvânt german e strictu oprit, unde o întrebare germană a scolarului se răspunde cel puțin cu un avertisment. Raportul învățătorului către școlar e anormal, pentru că nu se înțelege. Învățătorul nu vorbește nemțesce, s'eu foarte rău. Majoritatea școlarilor nu înțelege ungurește. Resultatul instrucțiunii populare este limbistic, cunoștința limbii maghiare. În școlile medii afară de ungurește și latinesce nu se mai aude altă sunet. Abia în clasa a treia începe instrucțiunea în limba germană, și apoi și în familia părinții încep a o scâlca pe ungurește. Profesorii, și cari o rup nemțesce, nu se perfecționează în limba germană, pentru că o desprețuesc, afară de rari excepțiuni. La școlile reale, comerciale și speciale stau lucrurile totu așa. Chiar și la Universitatea din Buda-pesta se înveță limba și literatura germană nendestulitoru de un profesor, pe când limba engleză se propune de trei profesori. Peste totu instrucțiunea în limba germană stă foarte rău.

Dacă s'ar continua calea, ce a apucat o cultura maghiară, atunci nendoios Ungaria va ajunge să fiă în privința culturai cu totul izolată și unitatea culturală ungurească a contelui Apponyi ar lua o formă, de care nobilul conte și inventatoru al acestei desemnări răsunătoare abia și-ar putea avea bucuria sa.

Am reproduș aceste, ca să se vedă câtă amărăciune au produs în Germania nișuințele de maghiarizare. Er de când cu înființarea Kultur-egyleturilor, au perduș Ungurii și cel din urmă grăunte de simpatia în Germania.

SCRILE DILEI.

În Clușiu s'a pusă Dumineca trecută p'etra fundamentală pentru edificarea unei sinagogi evreesci. Punerea petrei s'a făcutu — după cum amu anunțat — cu ceremoniă. Unul din Evreii prezenți, care ocupă unu oficiu de frunte alu statului, rosti o cuvântare în care duse între altele: „Totul pentru jidovime!“ Sentinta această i pare suspectă lui „Ellenzék“ și într'unu articolu de fondu ocupându-se cu ea, dice că în sensu naționalu nu se poate lua, pentru că Evreii nu formeză o națiune; în sensu confesionalu însă n'are înțelesu, pentru că mai întâi este națiunea și apoi confesiunea. Maghiarul mai întâi este Maghiar și apoi calvinu, luteranu etc. „De aceea — sfârșesce „Ellenzék“ — noi vrem să credem cu credință neînfrântă, că și Evreii, cari locuesc pe pământulu acesta, în prima liniă se simtă a fi Maghiari“. În sensulu acesta și „Ellenzék“ dice că înțelege sentința: „totul pentru jidovime!“ Sinagoga este de confesiunea Evreiloru neologu, cari formeză o partidă mai modernă și mai emancipată. Serbătorirea ridicării sinagogei a fostu foarte „patriotică“; cei mai distinși „patrioți“ din Clușiu au luat parte la ea; stindardele ungurești n'au lipsit, cu atât mai virtos n'au putut să lipsescă toastele și banchetulu, pantru că acestu străbanu obicei ungureșu, dice „Ellenzék“ că și concetățenii lor israeliți îl urmăză tocmai cu așa credință ca și nișce direcți descendenți de ai lui Arpadu. — Minunată dragoste maghiaro-jidovescă! Banchetulu pune v'rfu la toate.

—x—

O serbare a lui Bathory se pregătesce pentru ziua de 12 Decemvre n, când se mplinesc 300 de ani dela m'ortea lui Bathory, principele Ardealului, și mai târziu rege alu Poloniei. Deputațiunul din totă țera se vor duce în Cracovia la morm'ntulu lui Bathory. Din Posen și din Polonia rusescă nu va merge nici o deputațiune.

—x—

Ni se scrie de pe Valea Mureșului: „Gioagiulu de susu e o comună frumoasă și curat românescă, ar trebui deci să auzim totu numai bine de acolo. Der de unu lungu șir de ani domnescu în acea comună mulțime de neajunsuri din cauza judelei comunale I. B. sedus de fiulu s'eu, care e stipendist cu 500 fl. alu archidiecesei din Sibiu, fiindcă stă mai multu acasă. T'nerulu stipendist a negrit în „Telegrafulu Român“ pe protopresbiterulu s'eu fără causă, i-a succesu totu prin acestu diaru a seduce consistoriulu și a nimici causă școlară în Gioagiulu de susu prin intrigă: făcându să se numescă

înv'țătoru unu cumnatu alu s'eu fără studii. În ziua de St. Ana și Ioachim, multu promițetorulu t'neru a comis unu act uřit fața cu unu preot localu, pe care fără causă l'a negrit și în „Calicul.“ Decă unei asemenea stări de lucruri nu i se va pune cap'et de cei de susu din Sibiu, vomu fi nevoiți noi cei de josu din Gioagiu să o'nfr'namu.“ Xenophon.

—x—

Pentru casulu unei mobilisări, presentarea la corpul a rezerviștoru și concediaștoru cavaleriei are să urmeze după o dispozițiune a ministrului comun de rășboiu, în modul cum se face la infanteria în casu de mobilizare. Ministrulu honveșimei incunoscințeză despre această municipiile adăog'ndu, ca funcționarii de cercu în înțelegere cu comandele de întregire să stabilescă modalitașle de presentare sub drapelu a rezerviștoru și concediaștoru, arătându-se și reședința cadrelor respectivului regimentu, în care omenii mobilisași pot să se presinte imediatu.

—x—

Ni se scrie de pe valea Mureșului: „Înv'țătorulu din Intregalde, G. Domșia, a fostu condamnatu de judecătoria ungurească din Aiudu, fiindcă în anul 1884 a serbatu ziua de 3/15 Maiu. În actulu de acușațiune îi se impută, că a arborat flamura României, precum și alte născociri ungurești. Din causă lipsei unu faptu penalu, tribunalulu din Alba-Iulia a achitat pe învățătorulu, der fiscalulu r. a apelat și așa Tabla r. din Murășu-Oșorheiu îl condamnă la 100 fl. amendă s'eu 10 zile areștu. Înv'țătorulu neav'ndu bani, fiindcă are o grea familiă, a trebuit să-și facă areștu. S'ermani Români, ore mai aveți semenți în suferințele v'ștre? Unulu pentru toș.“ — Înainte numai „patrioștoru“, căci v' veți asigura pagine de „auru“ în cartea istoriei!

—x—

La datele ce le-amu adus în numărulu de Duminecă 230, din 12 (24) Octomvre, despre vechia casă comercială Dimitrie Eremia din Brașovu, ne simșim datorți a face, în urma informașionilor esacte ce ni le-amu căștigat, următoarele îndreptări: D-lu Dimitrie Eremia a îmbrășșat cariera de neguștoru cu v'șta de 11 ani; a servit patru ani ca ucenic și cinc ani ca calfă la frașii Mandragiogu. După această a fostu unu anu tovarășu alu frașilor Mandragiogu și optu ani companionu cu Nicolae Mandragiogu, purtându firma numele: Nic. Mandragiogu & Demeter Eremias. În fine despărțindu-se de companionulu s'eu a purtat comerçulu mai departe sub firma „Demeter Eremias“ timpu de 41 de ani. S'au împlinitu așad'er tocmai 50 de ani, o jum'etate de v'ecu, de când d. Dimitrie Eremia conduce de sine stătătoru comerçulu, ce l'a incredințat acum nepoșiloru s'ei.

—x—

Din isvoru oficiosu se anunță, că negociașle pentru încheierea unei convenșii comerciale între România și Rusia mergu bine; Rusia primesce proibițiunea petrolului rusesc, care de altfelu cu greu ar putea face concurență în România.

—x—

Cetim în „Vocea Covurluiului“: „D. S. Carmellin, redactorulu diaruului „La Concorde“, care este foarte bine cunoscutu în orașulu nostru, unde și-a început cariera sa diaristică în calitatea sa de redactoru alu diaruului „l'Echo danubien“ în anul 1865, se va stabili din nou la Paris, cu începere dela 1 Noemvrie a. c. Diaruulu d' sale, care este devotatu intereselor țerii n'ștre, va urma a ap'ra în Paris și se va ocupa și de interesele Orientului, în specialu ale României. D. Carmellin a visitat Joi orașulu nostru“.

—x—

În zilele acestea s'a răspândit șcirea că prințulu Alexandra de Battenberg se află în Lemberg, unde s'au primit în noptea de 23 Octomvre mai multe depeși, adresate: „Prince Battenberg, Leopold“ (Leopold e Lemberg).

—x—

Din Cașovia se scrie către „Hirado“, că unu oficeru superioru de geniu ar fi adresat cuvinte ofensătore Ungariei și ar fi ofensat pe vicecăpitanulu orașului, care a și făcut arătare la magistratulu.

—x—

În comuna Csebză din comitatulu Torontalu s'a ivit colera în modu epidemicu. Din 38 persoane ce s'au bolnăvit în timpu de 24 ore, 15 au murit. În comună domnesc mare panică.

—x—

Facultatea filosofică dela universitatea din Viena a numit în gradulu de doctoru honoris causa pe eruditulu orientalu Khan Bahadur Dastur Hoshanji I. Asa, profesor de limba și de literatura persană la Decan College în Pux și preotulu supremu alu Parsevului în Dkhan.

—x—

În grădina din Mercurea a d-lui consiliaru guvernialu în pensiune Ilie Măcelariu unu m'er a făcutu a doua oră mere, care sunt foarte frumoșe.

—x—

„Szekely Nemzet“ spune, că în Baraoltu costă chi-

logramulu de carne de vită 14 cr.; o păreche de porc 22 fl., o vacă cu vișeu 25 fl., unu vișeu de 2 ani 11 fl.

—x—

D'n Marsilia se anunță, că corabia ungară „Vincenza Mina“ din Fiume, venind din Livorno, a naufragiat, din causă unei furtuni violente, apr'ope de portulu Marsiliei. Omenii de pe corabiă au scăpat. Corabia era asigurată cu 62,000 franci.

—x—

Prințulu Leopold, fratele Regelui României, se așteptă să m'ergă în țera dimpreună cu fiulu s'eu Ferdinand pe la sf'rșitul acestei luni, spunu diarele din Bucuresci.

—x—

„România liberă“ spune, că este vorba de a se completa facultatea de teologiă din Bucuresci încă cu două catedre: cea de istoria dogmelor și patrologia, și cea de teologia fundamentală și arheologia biblică

—x—

În magazinulu gărilor Iași-Ungheni se află o mare cantitate de porumb și grău cu destinașia pentru Rusia.

—x—

„România Liberă“ află, că în Constanța e o activitate neobicinuită de esportașia. Nici nu poți umbla cu trăsura pe strade și prin oborulu de cereale.

—x—

Eduard Cseh, fostulu comisaru r. la congresulu bisericescu s'erbescu din Carlovișu, a murit.

—x—

Societatea macedo-română de cultură „Lumina“ din Bucuresci, în adunarea ei generală din urmă, a proclamat membri de onore următoarele persoane: Domni generalu Adrianu, V. Alexandri, P. S. Aurelianu, I. C. Brătianu, Dim. C. Brătianu, M. Cogălniceanu, G. Chișu, I. Cămpineanu, N. Crețulescu, C. F. Robescu, N. Ionescu, V. A. Ureche, Dem. Sturdza, B. P. Hășdeu. Noulu comitetu alesu pentru trei ani se compune din: Presidentu d. Gr. H. Grandea, Vice-presidentu d. Ioanu Rădoi, Casier d. Ap. Teodorianu. Membrii: d-nii Popilianu, Belimace, St. Mihăileanu. Secretaru C. Cairitti. Censori: d-nii P. Stoicescu, Vulpianu și N. G. Custurea. Adunarea a incuviințat termenulu concursului pentru predarea manuscrisului celei mai bune cărți de lectură, în dialectulu macedo-român, pentru trebuința școlilor române dela Balcani, la 1 Februarie anul viitoru.

—x—

D-ra Lucreția I. Fundescu, fiica d-lui I. Fundescu, deputat și directoru alu diaruului „Telegraphul“ din Bucuresci, a trecut cu succesu examenulu de bacalaureat și s'a înscriș la universitatea din Geneva, unde va studia medicina.

—x—

Astă s'era Mercuri trupa germană va juca „Fledermaus“, operetă de Strauss, în care va debuta d-șora Hermina Greiner, cântăreță de operete dela teatrulu germanu din Pojunu.

Serbarea dela Curtea de Argeșiu.

Cetim în „Voința Nașională“:

„O serbare impunătoare s'a făcutu Duminecă la Curtea de Argeș; străvechea catedrală este redată astăzi cultului în antica ei splendor. Mai bine de douăzeci și cinc mii de omeni au asistat la sfinșirea acestui splendidu locașu dumnezeescu, menit să redeștepte în inimile tuturor tradișionu glorioșe și simșiminte înalte și să servesc de bață unu nou av'ntu alu bisericei n'ștre.

Guvernulu liberalu nu a perduț din vedere nici una din ramurile activitașii n'ștre, nici unulu din interesele n'ștre morale; sciindu pre bine din câte aședă-minte este urđită clădirea statului și cât factori contribuesc la alcătuirea acelu totu, ce se numesce o națiune, elu s'a ocupat cu aceeași rivnă de armată ca și de școlă, de biserică ca și de desvoltarea n'ștră economică. Deși cu ochii mereu așințit asupra viitorului, elu n'a perduț totuș din vedere trecutul și cu o stăruință demnă de laudă a întreprins restaurarea vechiloru monumente ale țerei, câte au scăpat nedistruse în cursulu veacurilor; astfel se inchiagă și mai bine tradișionu trecutului cu aspirașionu viitorului. Astfel se înaltă inimile și se pregătesc pentru noi fapte mari. Țara întregă a fost într'unu gându și unu sufletu cu guvernulu; de aceea din toate unghiurile ei a trimis reprezentanți la serbarea dela Curtea de Argeș, care a dob'ndit o strălucire și mai mare prin prezența Suv'raniloru.

Restaurarea vechiloru biserice ale țerei nu va fi titlulu cel mai micu de gloriă alu domniei plină de fapte mărețe a M. S. Regelui Carolu I.

Sfinșirea bisericei Episcopale a curței de Argeș s'a săv'șit cu o pompă estra-ordinară. Mii de omeni din toate județele și din văile cele mai depărtate ale munșilor au alergat la vestirea, că se sfinșesce în preșența Maiestășiloru Loru Regelui și Reginei celu ma-

vestit și cel mai splendid monument al Regatului României. Timpul cel mai frumos a luminat peste această neasemenată serbare, er lumea adunată sta uimă admirând exteriorul și interiorul minunatei clădiri. Un entuziasm nedescribibil a cuprins pe toți când Regele dela ușa bisericii adresa către poporul, care umplea curtea și imprejurimile, următoarele cuvinte:

Cuvântarea M. S. Regelui:

"Poporele, cari ingrijesc monumentele lor se ridică de ele singure, căci pretutindena monumentele sunt povestirea via a istoriei și oglinda trecutului, semnele vederate pentru generațiunile viitoare.

Amintirea faptelor renumite este în genere însemnată prin statui; în România însă Domnii cei mari au înălțat biserici voind a întări astfel mai mult credința adeseori greu încercată prin năvăliri păgănesci, și ca mărturie că cerul singur dăruiește isbănde, ocrăște de primejdii. Întâlnim dér și în plaiurile măreșe ale munților, în văile incantătoare ale țerei, numeroșe sînte locașuri, clădite de vitejii și evlavioșii noștri Domni, cari priveau cu drept cuvânt în biserică și în povata sa scutul cel mai puternic al nămului românesc. Neagoe Basarab, rezemându-se cu ardoare pe religie, hotărîse să fi pe pōlele Carpaților cea mai falnică biserică. Meșterul Manole se pune la lucru, calfe și țidari muncesc și și nopte și în curînd se ridică pe Argeș în jos pe un mal frumos o clădire cum n'a mai fost alta. La sfîntirea ei Vodă intruni o adunare impunătoare. Patriarhul Tarigradului, patru metropoliți, toți Episcopi, toți arhimandriți țerei, egumenii din muntele Atos, peste o miă de preoți erau față la această măreț serbare și numele de Curtea de Argeș resună în tot Orientul ca o minune vrednică de biserică răsărită. Asprimea vremei însă strică sfîntul locaș, foc și cutremur dărimase părțile sale cele mai frumoșe și mândra țidire era amenințată să fiă nimicită; poporul pătruns de același simțământ religios care a sprijinit pe strămoșii și în tōte vijeliile, care a scăpat vatra lor de năpădiri vrăsmășesci, nu a voit ca acest scump odor să fiă pierdut și dărimat. Națiunea dăruiește o zestre bogată și astăzi, după trei vécuri și jumătate, Curtea de Argeș strălucește în vechia sa splendor, ca o nouă dovadă că doctrinele vătămătoare n'au putut înaduși cuvioșia în inimile Românilor și că numai prin harul lui Dumnezeu se pot săvîrși fapte mari și bune. Noi, Regina și Eu, suntem mândri și fericiți că sub Domnia noastră s'a redat credincioșilor acest sfînt și istoric monument, care țrebuie să rămân de-a pururea adăpostul pravoslavniei și în care poporul să se roge lui Dumnezeu ca să binecuvinteze scumpa noastră Românie".

(Va urma.)

Turda, 24 Octomvre 1886.

Inteligența română din Turda și juru — în urma unei conferențe mai restrinse, ce a avut-o în 9 I. curentă st. n., — erî, Sămbătă, în 23 a curentei st. n. s'a întrunit într-o conferență mai numărōsă și — a acceptat idea, respective deciziunea conferenței precedente de a se înființa în Turda o societate pe acțiuni ca institut și economii cu numele „Arieșana”.

Totodată conferența primind proiectul de statute lucrat de comisiunea esmisă din prima conferință, — 35 de inși s'au înscris ca membri fondatori și au ales din sinul lor o comisiune de 10 în persoanele domnilor: Dionisiu St. Șuluțiu jude reg. în pensiu, Dr. Ioan Rațiu avocat și proprietar, Anania Moldoveanu avocat și proprietar, Iacob Lugoșianu protopop, Simeon P. Moldovan protopop emerit. și proprietar și Iuliu C. Vlăduțiu proprietar din Turda, Ioan Molnar proprietar în Silvașiu, Petru Roșca protopop în Agărbiciu, Gregoriu Popu notar cercual și proprietar în Cianul mare, și Nistor Mănciu preot și proprietar în Ocolishul mare cu însărcinarea să facă și să emită convocările pentru subscrierea acțiunilor precum și tōte cele de lipsă pentru societatea ce este a se înființa.

C.

Industria de casă.

Atragem atențiunea publicului român asupra următoarei corespondențe:

Sante-jude, la 19 Octomvre 1886

Domnule Redactor! Deorece în vera anului curent grindina a nimicit tōte sēmēnaturile de pe teritoriul comunei nōstre, bietul popor român de aici e ajuns la sapa de lemn, după ce și fără această lovitură cumplită a fost decăzut materialmente mai de tōt, așa încât se susține numai cu lucrul țilnic al mănitor d. e. vera cu sapa, cōsa, secerea și în urmă îmblăciul, însă de presinte sōrtea vitregă le-a răpit și acest isvor de venit după secere și îmblăciu, căci păpușoiul după ce a fost sdrobit de grindina a întărit cu desvoltarea, a rămas fără grăunț și necopt. Sarcinele și greutățile publice în asemenea casuri, în loc să se ușureze, pe și ce merge tot se măresc, așa căt bietul popor e silit a lua lumea în cap de amărât și năcăjit.

Ți se rupe inima de milă când auți plāngerile și vaele bietului popor: „Vai de noi, cu ce vom plăti darea și cu ce vom plăti nenumăratele repartițiuni, și alte greutăți? Acestea sunt cum sunt, fiindcă suflul din Țe nu ni-lu pot lua, dér e mai mare aceea, că vom muri de fōme cu copii cu totu.”

Insă speranța de subsistință, prin vr'unu isvor de venit, totu mai e, ca poporul să nu mōră de fōme, și acelu isvor de venit e industria de casă.

Așa dér bietul popor român din Sante-jude recurge la ajutorul și sprijinul scumpei sale națiuni și nămului său românesc cu măestria sa, rōgă pe on. public român cu deosebire pe toți economii cei mari de stupărit a și procura cele mai folosite coșnițe de stup, inventate de Gōndōcs Benedek, deputat dietal, care e cel mai vestit stupar în Ungaria.

Acestea coșnițe au forma unui con cu excepțiune că despărțământul de deasupra e boltit; coșnița acesta este din două părți, partea de dedesubt e menită pentru sporire, și partea de deasupra pentru magașin, adecă pentru miera curată.

Coșnițe de acestea la noi se pot pregăti în timpul erno până pe vremea roitului mai multe sute de esemplare, și cine ar voi să le posēdă, binevoiesc a și-le procura dela noi cu unu preț moderat, 80 cr. esemplarul, pe când streinii le vëndu mai scump. Coșnițe simple totu din papură (spetēz) cu 50 cr. esemplarul. Coșnițe din carpeni și nueluțe cu prețul de 30 cr. esemplarul.

Coșerc (coșuri) de mână cu două torți în deosebite forme pregătite, cu prețurile — 10 cr., 15 cr., 20 cr., 30 cr., 50 cr., 1 fl. și cu câte 2 fl. esemplarul, fōrte frumoșe. Coșerc pentru dame, adecă pentru păstrarea instrumentelor de lucru și a manufacturilor pregătite, cu prețul dela 1 fl. până la 5—6 fl. v. a. esemplarul, notificând totdeodată că aceste obiecte manufacturale vor fi provēdute cu mai multe despărțăminte, căptușite în coperișul superior, vor fi în internă provēdute cu oglindă frumoșă, și în părțile esterne înfrumășate cu deosebite împletituri frumoșe, cu totu sōiul de cirade și la poța procuratorului cu inscripțiunea numelui etc.

Coșerc pentru dospirea pānei, cu prețul: 10 cr. 15. 20. și câte 30 cr. esemplarul. Coșerc pentru păstrarea pānei, pentru păstrarea vestimentelor, cu prețul dela 50 cr. 60, 1 fl. 2 fl. 3 fl. și până la 5 fl. v. a. esemplarul. Coșerc pentru păstrarea sticlelor cu bēuturi spiritușe, cu prețul dela 50 cr. până la 5—6 fl. v. a. esemplarul.

Rogojni pentru jugu, adecă pentru scutirea boilor să nu se strice la grumași, când trag în jugu pe timp de ploia, cu prețul numai de 30 cr. v. a. esemplarul.

Rugam prin acesta cu totu respectul pe toți on. domni români și economii de tōtă specialitatea, precum și pre multu stimatelor dōmne și domnișore, cari doresc rădicarea materială a nămului nostru românesc, să bine-voiesc a și procura dela noi din susu menționatele obiecte de manufactur, adresându-se la adresa subscrișului în Sante-jude, comitatul Solnoc-Dobēca, posta ultimă Czege, ca prin intervenirea nămului nostru românesc binevoitor să se pōtă ajuta bietul popor Sante-juden, decăzut în lipsă și sērăcia.

Rogu cu totu respectul și pe celelalte țiare periodice române a cuprinde în colōnele sale această rugare, în folosul și ajutorul nămului românesc.

Petru Grama,
invēțatoru poporalu gr. cat.

Ultime sciri.

O scrisōre din Odesa spune: *Intendența rusă a luat mēsură a se constru barace iernatice în Basarabia, încapētoare dela 200 până la 300 mii oștire, cum și grajduri și șopruri pentru cai și tunuri.*

Prin Constantinopolu circula șvonul, că *Țarul* ar fi dat unu ukas pentru *chiamarea rezervelor.*

Privitoru la puscile de repetiția franceșe, se scrie din Parisu „Corespondenței de Viena”: O comandă de 100,000 puscă sistem nou s'a făcutu la manufactura din Tulle. Aceste puscă vor fi împărțite la trei-șeci bataliōne de vēntori pedestri și la șeci bataliōne din devisiunea diu Tonkin. La sfârșitul anului, alte două manufacturi voru primi comande importante. Comandile se voru face astfel, ca în primăvera anului 1887 tōtă infanteria să aibă puscă sistem nou. Acastă schimbare de arme va costa vre-o sută milioane lei.

Calea ferată Bender—Reni, făcută în timpul rēșboiului din 1877—1878 și stricată de Ruși în urma rēșboiului, e restabilită din nou, așa că pōte fi pusă în circulațiune în orice moment. Podurile de pe această liniă sunt tōte de fier.

Cu tōre desmintirile, se susține șgomotul, că Erancia, Rusia și Turcia au de gând să cēră Angliei unu termen hotărît pentru deșertarea Egiptului. E sigur că Anglia va respinge o asemenea cerere și ori ce încercare d'a o sili să cedeze, va avea ca urmare un rēșboiu, țice o telegramă diu Londra.

Ministrul de finance alu Italiei a pus la dispozițiunea ministrului de marină 60 milioane franci pentru construirea cātorva forturi litorale și corābii noue. Tōte corābile de rēșboiu voru fi provēdute cu o rețea de siguranță în contra torpilelor. La puscile de repetiția se lucră cu atāta grabă, încāt în primăvara viitoare se voru înarma cu ele 150,000 de omeni.

Circula faime sinistre în orașul nostru despre starea sātății regelui Carolu alu Romāniei. Până în momentul încheierii fōiei n'amă primitu nici o

scire, care să adeverească aceste neliniștitoare faime, nici dela corespondentul nostru din Bucuresci, nici dela biuroul de corespondență din Pesta.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

STRIGONIU, 26 Octomvre. — La servitulu divin, ce se va celebra mîne spre serbarea jubileului primatului, s'a anunțat și sosirea Maiestății Sale. Aș înainte de amēși au sosit toți ministrii unguresci aici, afară de Tisza.

ODESSA, 26 Octomvre. — O telegramă a „Corespondenței politice” spune că s'a decis, în urma dorinței consulului rusesc dela Varna, de a se trimite două fregate rusesc de rēșboiu la litoralulu bulgaru spre apērarea supușilor rusesc din Bulgaria.

PESTA, 27 Octomvre. — Maiestatea Sa a sosit aș diminetă la 6¼ ore în capitală.

NIȘU, 27 Octomvre. — În ședința Șcupcinei s'a cetit o scrisōre adresă a ministrului președinte, prin care se face cunoscut că s'au restabilit raporturile amicale între Serbia și Bulgaria (șgomotose aplause.)

RUSCIUCU, 27 Octomvre. — În cercurile bulgare există firma intențiune, ca imediat după întrunirea Sobraniei, încă înainte de verificarea alegerilor, să se trimetă o deputațiune la Țarul. Metropolitulu Clemente va fi, se țice, conducătorul deputațiunii.

PARISU, 27 Octomvre. — Scirea „Lloydului”: *Consululu francesu din Sofia a fostu însdr. cinat să nu mērgă la Tırnova.*

DIVERSE.

Comertu cu femei. — O gazetă din New-York scrie: Indianii din districtulu Ionacatepek, în Republica Mexic, facu negoșu cu femeile lor. Ei își vëndu nevestele său cu totul său le închiriază pentru o perioadă orecare. În casulu din urmă soția închiriată se întorce în casa bărbatului său și e bine primită. Indianii din districtulu Tenango întrec în privința acestui negoșu pe confrății lor susmenționați, căci ei își vëndu nu numai soțiile, ci și — sōcrele. Acestea din urmă sunt mai ieptine, ce e dreptu, căci unu exemplaru sdravēnu de sōcră se pōte cumpēra pentru unu miel seu purcelu!

Bibliografiă.

A X-a Programă a gimnasiului român din Bradu, pe an. 1885/7, publicată de Vasile Dămianu, protopresbiteru și directoru. Programa acesta conține cu privire la gimnasiulu din Bradu mai multe date referitoare la istoricul anului școlastic 1885/6, arată evenimentele mai însemnate întēplate în cursul anului școlastic, statulu și numărulu profesorilor, obiectele de învățământ propuse în acelu gimnasiu, conspectulu orelor de propunere pentru diferitele obiecte, consemnarea școlarilor înmatriculați, a celor premiați, stipendiați etc. precum și starea bibliotecii gimnasiale. Estragem din această programă următoarele informațiuni: Cu anul școlastic 1885/6 gimnasiulu român gr. or. cu 4 clase din Bradu a implinit 17 ani dela fundarea sa. În calitatea sa de reprezentant ministerialu d. Iosif Elischer din Sibiu a vizitat cu deamēruntulu gimnasiulu acesta în luna lui Februarie anul trecut și s'a declarat într tōte fōrte mulțumit, constatând unu progresu înburător în tōte direcțiunile. Au funcționat 4 profesori definitiv și unu provisoru. Limba română se propune în câte 3 ore pe șeptēmână în fiecare clasă, cea latină în câte 5 și cea maghiară în câte 3 pentru 1-a și a 2-a clasă, er pentru a 3-a și a 4-a câte 4 ore pe șeptēmână. În gimnasiu s'au aflat anul trecut cu totul 77 școlari. La școlele primare de acolo se află unu director și doi institutori definitiv; școlari în cl. III și IV primară 49. Bieții copilași din clasele primare sunt și ei osândiți la câte 4 ore pe șeptēmână a se chinu cu limba unguresc. Biblioteca gimnasiului s'a sporit anul trecut cu 110 opuri în valōre de 212 fl. 72 cr. De asemenea sa sporit și museulu gimnasiului.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 13 Octomvre st. v. 1886.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%).	91—	92—
Renta rom. amort. (5%)	94½	95—
convert. (6%)	87—	88—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	35—
Credit fonc. rural (7%)	103—	104—
„ „ (5%)	87¼	87½
„ urban (7%)	100¾	101¼
„ „ (6%)	92—	93½
„ „ (5%)	83¾	84¼
Banca națională a Romāniei 500 Lei	1070	1075
Ac. de asig. Dacia-Rom.	268	270
„ „ Națională	210	212
Auru contra bilete de bancă . . .	15.½	16.—
Bancnote austriace contra aur. . .	2.03—	2.04

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena
din 26 Octomvre st. n. 1886.

Rentă de aur 4%	103.33	Bonuri croato-slavone	104.50
Rentă de hârtă 5%	92.60	Despăgubire p. dijma de vină ung.	98.75
Imprumutul căilor ferate ungare	151.50	Imprumutul cu premiu ung.	120.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (1-ma emisiune)	99.75	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	123.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (2-a emisiune)	119.76	Renta de hârtă austriacă	83.45
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (3-a emisiune)	114.50	Renta de arg. austr.	84.50
Bonuri rurale ungare	104.40	Renta de aur austr.	114.05
Bonuri cu cl. de sortare	104.40	Losurile din 1860	138.75
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.30	Acțiunile băncel austro-ungare	863.—
Bonuri cu cl. de sortare	104.50	Act. băncel de credit ung.	287.—
Bonuri rurale transilvane	104.50	Act. băncel de credit austr.	279.90
		Argintul — Galbini împărătesc	5.91
		Napoleon-d'ori	9.89
		Mărci 100 imp. germ.	61.35
		Londra 10 Livres sterlinge	125.20

Cursulu pieței Brașov
din 27 Octomvre st. n. 1886.

Bancnote romănesci	Cump.	8.47	Vënd.	8.50
Argint românesc		8.45		8.50
Napoleon-d'ori		9.87		9.89
Lire turcesci		11.24		11.27
Imperiali		10.24		10.27
Galbeni		5.89		5.91
Scrisurile fonc. »Albina»		117.50		118.50
Ruble Rusesci		117.—		118.—
Discontul		7—10%		pe an.

3—20

Pischinger-Torte,

o tortă, care a câștigat înalta recunoștință a Majestății sale Reginei și care, nefind în trecut în calitatea ei escelentă, a ajuns să fi vestită pretutindeni, să găsească în fie-care și prosperitate la

Emil Porr, băcănia la stéua roșă.

Depositul principal: **Oskar Pischinger, Viena, Brigittenau.**

Deschidere de prăvălia.

În *Strada Vămei* Nr. 614 am deschis o prăvălie de făină și de produse și acesta o fac cunoscută onoratului public, consumatorilor de făină neuitându de onorabilele economice de casă cu observarea, că vându numai o făină frumoasă și bună de copt din prima móră de vaporu brașovenă (Erste Kronstädter Kunstmühle) și că voi observa strict ca serviciul să fiă curat și solid.

Rugându-mă de binevoitorul concurs al publicului mă recomand cu deosebită stimă

Alfred Seewaldt.

Brașov, Strada Vămii Nr. 614.

3—3

Școlă comercială privată.

La 1-a Novembre an. c. s. n. deschid cursul orelor de instrucțiune în contabilitatea simplă și dublă cu exerciții în corespondință și matematică. Durata cursului cu câte 3 ore pe săptămână (dela 8—9 ore séra) este preliminară pe 6 luni. Onorariul mensual 5 fl. v. a. Doritorii de a participa la acest curs sunt poftiți a se prezenta în domiciliul subscrisului: tîrgul flosului Nr. 19 parterre între orele 1—3 post meridiane, unde vor afla informațiunile necesare.

Iosif Rățiu,
comptabil.

1—3

1—3

Publicațiune.

Impărțindu-se în fie-care an o parte din venitul fundațiunii princiare „Schwarzenberg-Grüner“ persónelor autorisate militare, se provocă acele persóne militare cu serviciul împlinit din vechiul district al Brașovului dela gradul de sergent major în jos, — cari se cred în dreptu a fi împărțiti din această fundațiune — a-și așterne petițiunile lor de ajutorare negreșit până la 10 Noemvre a. c. subscrisului oficiu, de ore-ce petițiunile întrate mai târziu se vor refuza.

Brașov, în 14 Octomvre 1886. **Capitanatul orașenesc.**

Mersul trenurilor

Valabilu dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predeal-Budapesta** și pe linia **Teiuș-Arad-Budapesta** a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta					Budapesta-Predeal					Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.				
Tren de persóne	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de pers.	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persóne	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persóne	Tren omnibus	Tren de persóne	Tren de persóne	Tren omnibus			
Bucuresc	—	4.50	—	—	Viena	11.10	—	—	—	Teiuș	11.24	—	2.40	Viena	11.10	12.10	—	
Predeal	—	9.32	—	—	Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00	Alba-Iulia	11.59	—	3.14	Budapesta	8.20	9.05	—
Timiș	—	9.56	—	—	Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40	Vințulu de jos	12.30	—	4.22	Szolnok	11.20	12.41	—
Brașov	—	10.29	—	—	P. Ladány	2.02	5.28	5.40	11.26	2.31	Șibot	12.52	—	4.50	Arad	4.10	5.45	—
Feldiára	7.47	—	4.16	—	Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.33	—	Orăștia	1.01	—	5.18	Glogovaț	4.30	6.—	7.04
Apatia	8.24	—	5.02	—	Várad-Velenceze	—	—	9.24	2.06	—	Simeria (Piski)	2.03	—	5.47	Gyrok	4.43	6.13	7.22
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—	Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2.17	—	Deva	2.52	—	6.35	Gyrok	5.07	6.38	7.58
Homorod	9.51	—	7.06	—	Mező-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—	Branicca	3.23	—	7.02	Pauliș	5.19	6.51	8.17
Hașfaleu	11.02	—	8.52	—	Rév	—	8.04	11.38	3.24	—	Ilia	3.55	—	7.28	Radna-Lipova	5.41	7.10	8.36
Sighișora	11.26	—	9.31	—	Bratca	—	—	12.18	3.47	—	Gurasada	4.08	—	7.40	Conop	6.09	7.37	—
Elisabetopole	12.00	—	10.16	—	Bucia	—	—	12.54	4.07	—	Zam	4.25	—	8.11	Bérvova	6.28	7.55	—
Mediăș	12.29	—	10.57	—	Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—	Soborșin	5.30	—	8.46	Bérvova	7.25	8.42	—
Copsa mic	12.44	—	11.19	—	Huedin	—	9.28	3.11	5.15	—	Bérvova	5.56	—	9.33	Zam	8.01	9.12	—
Micăsasa	1.05	—	11.31	—	Stana	—	—	3.40	5.31	—	Conop	6.27	—	9.53	Gurasada	8.34	9.41	—
Blașu	1.34	—	12.31	—	Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—	Radna-Lipova	6.47	—	10.27	Ilia	8.55	9.8	—
Crăciunel	1.46	—	12.48	—	Ghirbău	—	—	4.36	6.07	—	Pauliș	7.28	—	10.42	Branicca	9.19	10.17	—
Teiuș	2.09	—	1.22	—	Nedeșdu	—	10.28	5.26	6.43	—	Gyrok	7.43	—	10.58	Deva	9.51	10.42	—
Aiud	2.39	—	2.18	—	Clușu	11.00	—	—	—	7.08	Glogovaț	7.59	—	11.25	Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Vințulu de sust	3.01	—	2.48	—	Apahida	11.19	—	—	—	7.36	Arad	8.28	—	11.39	Orăștia	11.11	11.37	—
Uióra	3.08	—	2.56	—	Ghiriș	12.30	—	—	—	9.06	Szolnok	8.42	—	5.12	Șibot	11.43	12.—	—
Cucerdea	3.14	—	3.64	—	Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53	Budapesta	—	—	8.20	Vințulu de jos	12.18	12.29	—
Ghiris	3.50	—	4.51	—	Uióra	1.06	—	—	—	10.—	Viena	—	—	6.05	Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Apahida	5.10	—	5.28	—	Vințulu de sust	1.13	—	—	—	10.09								
Clușu	5.30	—	5.56	—	Aiud	1.20	—	—	—	10.19	Arad-Timișora				Simeria (Piski) Petroșeni			
Nedeșdu	—	6.03	—	8.00	Teiuș	1.41	—	—	—	10.48	Tren omnibus	Tren de persóne	Tren mixt	Tren de persóne	Tren omnibus	Tren mixt		
Ghirbău	—	6.21	—	8.36	Clușu	2.00	—	—	—	11.14	Arad	5.48	—	6.05	Simeria	11.25	—	2.42
Aghiriș	—	—	—	9.02	Crăciunel	2.35	—	—	—	12.12	Aradul nou	6.19	—	6.33	Streiu	11.58	—	3.25
Stana	—	—	—	9.32	Blașu	2.48	—	—	—	12.30	Németh-Ságh	6.44	—	6.58	Hațeg	12.46	—	4.16
Huedin	—	7.14	—	10.51	Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12	Vinga	7.16	—	7.29	Pui	1.37	—	5.11
Ciucia	—	7.43	—	12.16	Copsa mic	3.36	—	—	—	1.32	Orczifalva	7.47	—	7.55	Crivadia	2.24	—	5.58
Bucia	—	—	—	12.50	Mediăș	4.00	—	—	—	2.18	Merczifalva	—	—	—	Banița	3.05	—	6.47
Bratca	—	—	—	1.21	Elisabetopole	4.30	—	—	—	3.03	Timișora	9.02	—	9.08	Petroșeni	3.37	—	7.12
Rév	—	8.22	—	2.02	Sighișora	5.12	—	—	—	3.49	Timișora-Arad				Petroșeni-Simeria (Piski)			
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06	Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28	Tren de persóne	Tren de persóne	Tren omnibus	Tren de pers.	Tren omnibus	Tren mixt		
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38	Homorod	7.02	—	—	—	6.16	Timișora	6.25	—	5.00	Petroșeni	10.07	—	6.10
Várad-Velint	—	—	—	3.54	Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06	Merczifalva	—	—	—	Banița	10.48	—	6.53
Oradea-mare	—	9.13	—	4.05	Apatia	8.11	—	—	—	7.46	Vinga	7.46	—	6.32	Crivadia	11.25	—	7.37
P. Ladány	—	9.18	—	4.50	Feldiára	8.41	—	—	—	8.25	Vinga	8.15	—	7.02	Pui	12.05	—	8.20
Szolnok	—	10.38	—	7.23	Brașov	9.21	—	—	—	9.15	Németh-Ságh	8.36	—	6.23	Hațeg	12.42	—	9.01
Predeal	—	10.55	—	—	Timiș	—	5.45	—	—	—	Aradul nou	9.11	—	8.01	Streiu	1.22	—	9.52
Buda-pesta	—	10.05	—	—	Predeal	—	6.22	—	—	—	Arad	9.27	—	8.17	Simeria	1.53	—	10.31
Viena	—	2.15	—	—	Bucuresc	—	6.47	—	—	—								
	—	8.00	—	6.05		—	11.45	—	—	—								

Nota: Orelle de nópte sunt cele dintre liniile gróse.